

[Jørgen Gram.]

lille Bedring, kræver den almindelige økonomiske Stilling paa dette Omraade afgjort en Forlængelse for en længere Aarrække, saaledes at der skaffes den Ro, som vi navnlig i disse Omraader trænger til. Jeg skal nævne, hvordan Forrentningsprocenterne i Regnskabsforeningerne stiller sig for det forløbne Aar. For Aabenraa er Forrentningsprocenten af Panteværdien 4,5, af Handelsværdien derimod kun 3,4; for Als Nørre Herred 4,2 af Panteværdien og 3,7 af Handelsværdien. Den nordsløvigske Landboforening danner den eneste Undtagelse med en, om jeg saa maa sige, „positiv“ Forrentning i indeværende Aar, nemlig 8,2 af Panteværdien og 6,5 af Handelsværdien, medens Sundeved har 3,3 og 2,7, det blandede Distrikt 4,4 og 3,7, Haderslev 4,5 og 3,6 og Nørre Randstrup Herred 4,8 og 3,7. Ifølge den Gældsopgørelse, der fandt Sted i 1937, havde over Halvdelen af de i alt 14 375 Landejendomme, som findes i de sønderjyske Landsdele, nemlig 7 277, en Gæld, der oversteg Panteværdien. Det er kun Handelsværdien, som de paagældende har at regne med, fordi Rentekravet ikke stammer fra Panteværdien, men fra Handelsværdien, og her ligger Forrentningsprocenten fra sidste Aar, som var relativt gunstig, under det virkelige Rentekrav. Derfor har det vist sig, at Gælden ogsaa fortsat har været stigende. En Aarsag til dette har for Midtlandet og Vestegnen desuden i de Aar, hvori Loven har virket, været den daarligere Afsætning af Kreaturer og de lave Indtægter af Kornsalget. I Parentes bemærket er jo desuden, efter at nærværende Lov blev forlænt sidst, Tilskuddet til en af Hovedindtægtskilderne i Midtlandet og paa Vestegnen, Studesalget, bortfaldet, og den Skadesløsholdelse gennem en stabil og nogenlunde rimelig Kornpris, som er tilsigtet ved Kornordningen, er jo udeblevet. Naar der i Dag skal sælges Havre til 10 Kr. 50 Øre og Byg til 11 Kr. pr. hkg., svarer disse Priser slet ikke til Udgifterne af i Dag, og Ejendommenes Størrelse i de sønderjyske Landsdele henviser den enkelte til større Kornsalg.

Jeg vil gerne knytte nogle Bemærkninger til Lovforslaget med Hensyn til nogle Forhold, som efter mit Partis Mening burde rettes enten administrativt eller i Lovforslaget. Under sidste Behandling af Lovforslaget for 3 Aar siden blev der rejst Krav om, at de personlige Kautions, som var ydet gennem de saakaldte Realkreditforeningslaan, skulde bortfalde under Henvi- ning til, at den solidariske Kautions, der var ydet Hypoteklaanefondens Laanere, var

bortfaldet i Realiteten. Det syntes derfor at være en Urimelighed, at de andre, der havde faaet Laan paa et tidligere Tidspunkt, men under lignende Forhold, fortsat skulde blive staaende med deres Kautionsforpligtelser, hvilket jo betød en Indskrænkning i de paagældendes Dispositionsfrihed og store Vanskeligheder, naar der skulde opgøres f. Eks. ved Arvedeling eller ved Dødsfald. Dette bør undgaas, naar der skal være Ligestilling mellem de Institutioner, der udlaaner Penge. Jeg vil derfor gentage over for den højtærede Minister, om det ikke er muligt at faa en Ændring i dette Forhold. Med Hensyn til Forøgelse af Risikoen betyder det ikke stort for Staten, idet det har vist sig, at disse Realkreditlaan har været meget forsigtige, og der er ordnede Forhold paa dette Omraade.

Der har desuden været Krav fremme om Ret for det Udvalg, der administrerer nærværende Lov, til i visse Tilfælde at nedsætte den Grænse, der er sat for at komme i Betragtning med Hensyn til Rentefrihed for Statslaan. Ogsaa dette var paa Tale forud for Lovens Forlængelse for 3 Aar siden, men blev afvist. Jeg henstiller til den højtærede Finansminister at give Dispensation paa dette Punkt. For Staten er ogsaa dette et lille Spørgsmaal, men for den enkelte betyder det temmelig meget. Det drejer sig navnlig om Ejendommene paa Østky- sten, hvor Grundskyld og Ejendomsskyld er meget højt ansat i Forhold til Belaanin- gen. Medens f. Eks. i Midtlandet og paa Vestegnen Ejendomsskylden omtrent svarer til det Beløb, hvortil der kan laanes i 1ste Prioritet, saa er det modsatte Tilfældet i disse Egne, hvor Ejendomsskylden er højt ansat, saadan at Førsteprioriteten ofte kun naar til to Trediedele af Ejendomsskylden og stundom endda ligger ikke saa lidt under. Det vil deraf ses, at de Laan, der der kommer efter 1ste Prioritet, nemlig de i nærværende Lovforslag omhandlede Statslaan af de forskellige Kategorier, ikke kommer i Betragtning med Hensyn til Rentelettelse i tilsvarende Grad som i Midtlandet og paa Vestlandet. Saa vidt vides, har sønderjysk Hypoteklaanefond paa dette Omraade høstet klare Erfaringer i Retning af, at Laanta- gerne i disse Ejendomme kommer til at svare omtrent dobbelt saa meget af deres Laan procentvis som de andre, hvis Ejendoms- skyld staa i et andet Forhold til Belaanin- gen.

Der er endnu et Forhold, jeg vil til- lade mig at gøre opmærksom paa — ogsaa her gælder det, at det er et forholdsvis ringe Antal, der kommer i Betragtning —